

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อประเมิน โครงการรณรงค์ เพื่อป้องกันยาเสพติด ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลตำบลแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี ซึ่งมีรายละเอียดในการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า มีจำนวน 290 คน ได้แก่

1. คณะกรรมการดำเนินงาน โครงการรณรงค์เพื่อป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนสังกัดเทศบาลแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี	จำนวน 47 คน
2. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	จำนวน 30 คน
3. นักเรียนที่ผ่านการเข้าร่วมโครงการ	จำนวน 100 คน
4. ผู้ปกครอง	จำนวน 100 คน
5. ครูประจำชั้น	จำนวน 6 คน
6. ครูอาจารย์	จำนวน 7 คน

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย มีจำนวน 165 คน ได้แก่ คณะกรรมการดำเนินงาน โครงการรณรงค์เพื่อป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนสังกัดเทศบาลตำบลแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียนที่ผ่านการเข้าร่วมโครงการ ผู้ปกครอง ครูประจำชั้น และครูอาจารย์ โดยใช้ตารางของ เกรซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610 อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, หน้า 303) ในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของการประเมินโครงการณรงค์เพื่อป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนสังกัดเทศบาลตำบลแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี

ลำดับ	หน้าที่/ภารกิจ	ประชากร จำนวน/คน	กลุ่มตัวอย่าง จำนวน/คน
1.	คณะกรรมการดำเนินงานโครงการณรงค์เพื่อป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนสังกัดเทศบาลตำบลแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี	47	22
2.	คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	30	15
3.	นักเรียนที่ผ่านการเข้าร่วมโครงการ	100	60
4.	ผู้ปกครองของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ	100	60
5.	ครูประจำชั้นของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ	6	4
6.	ครูอาจารย์ที่ผ่านเข้าร่วมโครงการ	7	4
รวม		290	165

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ จำนวน 1 ฉบับ (ฉบับที่ 1) และแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณ (rating scale) 5 ระดับ (ฉบับที่ 2 ถึง ฉบับที่ 5)

ฉบับที่ 1 สำหรับ คณะกรรมการดำเนินงาน เป็นแบบสัมภาษณ์ ด้านบริบท เพื่อประเมินวัตถุประสงค์ของโครงการและวัตถุประสงค์ของกิจกรรม การจัดกิจกรรม ด้านปัจจัยเบื้องต้น เพื่อประเมินเนื้อหา คุณภาพของผู้สอน งบประมาณ ความเหมาะสมของอุปกรณ์และสถานที่ และด้านกระบวนการ เพื่อประเมินความเหมาะสมของการดำเนินการ ประเมินกิจกรรมในโครงการ ประกอบไปด้วย คำถาม 4 ตอน จำนวน 45 ข้อ คือ

- ตอน 1 ข้อมูล เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์
- ตอน 2 ประเมินวัตถุประสงค์ของโครงการ และวัตถุประสงค์ของกิจกรรม การจัดกิจกรรม
- ตอน 3 ประเมินเนื้อหา คุณภาพของผู้สอน งบประมาณ ความเหมาะสมของอุปกรณ์ และสถานที่จัดโครงการ
- ตอน 4 ประเมินความเหมาะสมของการดำเนินการ ประเมินกิจกรรมในโครงการ

ฉบับที่ 2 สำหรับ คณะกรรมการสถานศึกษา ประเมินวัตถุประสงค์ของโครงการและวัตถุประสงค์ของกิจกรรม การจัดกิจกรรม ด้านปัจจัยเบื้องต้น เพื่อประเมินเนื้อหา คุณภาพของผู้สอนงบประมาณ ความเหมาะสมของอุปกรณ์และสถานที่ และด้านกระบวนการ เพื่อประเมิน

ความเหมาะสมของการดำเนินการ ประเมินกิจกรรมในโครงการ ประกอบไปด้วยคำถาม 2 ตอน
จำนวน 45 ข้อ คือ

ตอน 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอน 2 ประเมินวัตถุประสงค์ของโครงการและวัตถุประสงค์ของกิจกรรม การจัดกิจกรรม
ด้านปัจจัยเบื้องต้น เพื่อประเมินเนื้อหา คุณภาพของผู้สอน งบประมาณ ความเหมาะสมของอุปกรณ์
และสถานที่ และด้านกระบวนการ เพื่อประเมินความเหมาะสมของการดำเนินการประเมินกิจกรรม
ในโครงการ

ฉบับที่ 3 สำหรับ นักเรียนที่ผ่านการเข้าร่วมโครงการ เป็นแบบสอบถาม ด้านปัจจัยเบื้องต้น
เพื่อประเมินเนื้อหา ความเหมาะสมของอุปกรณ์ และสถานที่จัดโครงการ และด้านกระบวนการ
เป็นการประเมินกิจกรรมในโครงการ ประกอบด้วย คำถาม 3 ตอน จำนวน 27 ข้อ คือ

ตอน 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอน 2 ประเมินเนื้อหา ความเหมาะสมของ อุปกรณ์ และสถานที่จัดโครงการ

ตอน 3 ประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมในโครงการ ประโยชน์ที่ได้รับ

ฉบับที่ 4 สำหรับ ผู้ปกครอง เป็นแบบสอบถาม ด้านผลผลิต เพื่อประเมินคุณลักษณะ
ของนักเรียนการแสดงออกของพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลง และประโยชน์ที่ได้รับ ประกอบด้วย
คำถาม 2 ตอน จำนวน 12 ข้อ คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ประเมินคุณลักษณะของผู้ผ่านโครงการ การแสดงออกของพฤติกรรมที่
เปลี่ยนแปลง และประโยชน์ที่ได้รับ

ฉบับที่ 5 สำหรับ ครูประจำชั้น เป็นแบบสอบถาม ด้านผลผลิต เพื่อประเมินคุณลักษณะ
ของนักเรียน การแสดงออกของพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลง และประโยชน์ที่ได้รับ ประกอบด้วย
คำถาม 2 ตอน จำนวน 11 ข้อ คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ประเมินคุณลักษณะของผู้ผ่านโครงการ การแสดงออกของพฤติกรรมที่
เปลี่ยนแปลง และประโยชน์ที่ได้รับ

ฉบับที่ 6 สำหรับ ครูอาจารย์ เป็นแบบสอบถาม ด้านผลผลิต เพื่อประเมินคุณลักษณะ
ของนักเรียน การแสดงออกของพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลง และประโยชน์ที่ได้รับ ประกอบด้วย
คำถาม 2 ตอน จำนวน 32 ข้อ คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ประเมินคุณลักษณะของผู้ผ่านโครงการ การแสดงออกของพฤติกรรมที่

เปลี่ยนแปลง และประโยชน์ที่ได้รับ

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือ ในการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า ความรู้เนื้อหา จาก เอกสาร ตำรา วารสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามกรอบความคิดของการวิจัย คำแนะนำ การตรวจสอบ และปรับปรุงแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญจนได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ โดยมี ลำดับขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. กำหนดความมุ่งหมายของการประเมิน
2. ศึกษาเอกสารรูปแบบการประเมิน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. กำหนดเรื่องที่จะประเมินในแต่ละด้าน
4. กำหนดขอบเขตเรื่องที่จะประเมินในแต่ละด้าน
5. สร้างข้อคำถามในการประเมิน
6. ตรวจสอบแบบประเมินและแบบสัมภาษณ์โดยผู้ทรงคุณวุฒิ
7. ปรับปรุงแบบประเมิน
8. นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้
9. นำข้อมูลจากการทดลองใช้มาวิเคราะห์หาความเที่ยง
10. จัดพิมพ์เครื่องมือวิจัยฉบับสมบูรณ์

การหาคุณภาพของเครื่องมือ การหาความเที่ยงตรง (validity) นำแบบสอบถาม 5 ฉบับ และแบบสัมภาษณ์ 1 ฉบับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปใช้ หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหา จำนวน 5 ท่านตรวจหาความชัดเจน ของการใช้ภาษาตรวจแก้ไข จำนวนของข้อคำถามและตรวจสอบความเที่ยงตรง เชิงเนื้อหาและ นำมาปรับปรุงแก้ไข

เมื่อดำเนินการดังกล่าวแล้วผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือ ตามข้อเสนอแนะของ ผู้ทรงคุณวุฒิแล้วจึงนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาความเห็นชอบ เมื่อได้รับความเห็นชอบ แล้วจึงจัดพิมพ์เครื่องมือ เพื่อนำไปทดลองใช้ (try out) ใน โรงเรียนสังกัดเทศบาลตำบลแหลมฉบัง ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริงทั้งหมด 90 คน จากนั้นนำมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์ อัลฟา (coefficient alpha) ของครอนบาค ผลการวิเคราะห์ของเครื่องมือในแต่ละฉบับ ได้ค่า ความเชื่อมั่นดังนี้ ฉบับที่ 2 ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.95 ฉบับที่ 3 ได้ค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับ เท่ากับ 0.95 ฉบับที่ 4 ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.95 ฉบับที่ 5 ได้ค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับ เท่ากับ 0.95 และฉบับที่ 6 ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.95 ส่วน ฉบับที่ 1 เป็น

ลักษณะของแบบสัมภาษณ์ ซึ่งใช้การเก็บตัวอย่างจริง แล้วจัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์และสอบถาม
ทั้ง 6 ฉบับ ให้สมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บข้อมูล

นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว เสนอต่อหัวหน้าโครงการเพื่อขอให้
หัวหน้าโครงการกำหนดเกณฑ์ในการประเมินเพื่อตัดสินค่าระดับความเหมาะสมของโครงการ
ต่อผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ 5 ท่าน ประกอบด้วย

1. นายวิวัฒน์ เต็งอำนวยการ	ผู้อำนวยการส่วนประสาน 2 ภาคกลาง
สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
2. ร.ต.อ. ชำรงค์ ขุหมุน	รอง สวป. สถานีตำรวจภูธรตำบลแหลมฉบัง
อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี
3. ร.ต.อ. ประยูร ป้อมนาค	รอง สวป. หัวหน้าชุดเฉพาะกิจ
สถานีตำรวจภูธรตำบลแหลมฉบัง
อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี
4. นายสมศักดิ์ เจริญผล	หัวหน้ากลุ่มงานปกครองอำเภอศรีราชา
อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี
5. นายมนตรี เข้มกสิกร	รองคณบดีฝ่ายวิชาการ
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

การกำหนดค่าลำดับความสำคัญ ของตัวเลือกของการประเมิน เกณฑ์การให้คะแนนของ
แบบประเมิน ผู้วิจัยได้กำหนดให้คะแนนตามลำดับความคิดเห็นของผู้ประเมินในแต่ละข้อคำถาม
โดยให้คะแนน ดังนี้

5	หมายถึง	เหมาะสมมากที่สุด
4	หมายถึง	เหมาะสมมาก
3	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง
2	หมายถึง	เหมาะสมน้อย
1	หมายถึง	เหมาะสมน้อยที่สุด

เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาค่าเฉลี่ยของแต่ละระดับความคิดเห็นของผู้วิจัยใช้คุณสมบัติ
เรื่องความต่อเนื่องของคะแนน ไว้เป็นแนวเปรียบเทียบการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยตามแนวของเบสท์ (Best,
1977, p. 174) ดังนี้

คะแนนค่าเฉลี่ย	4.51-5.00	หมายถึง	มีเหมาะสมในระดับมากที่สุด
คะแนนค่าเฉลี่ย	3.51-4.50	หมายถึง	มีเหมาะสมในระดับมาก
คะแนนค่าเฉลี่ย	2.51-3.50	หมายถึง	มีเหมาะสมในระดับปานกลาง

คะแนนค่าเฉลี่ย	1.51-2.50	หมายถึง	มีเหมาะสมในระดับน้อย
คะแนนค่าเฉลี่ย	1.00-1.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขออนุญาตนายเทศมนตรีตำบลแหลมฉบัง ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดเทศบาลตำบลแหลมฉบัง 2 โรงเรียน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล จากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ด้วยตนเอง โดยนำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริงที่สำนักงานเทศบาลตำบลแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี โรงเรียนในสังกัดเทศบาลตำบลแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี ดังนี้

ฉบับที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์ ของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการณรงค์เพื่อป้องกันยาเสพติด จำนวน 22 คน ซึ่งมีการนัดหมายระหว่างผู้สัมภาษณ์และผู้ถูกสัมภาษณ์

ฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถาม ของคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 15 คน ซึ่งคณะกรรมการสถานศึกษาเข้าร่วมประชุมประจำสัปดาห์

ฉบับที่ 3 เป็นแบบสอบถาม นักเรียนที่ผ่านการเข้าร่วมโครงการ จำนวน 60 คน เก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยการนำหนังสือถึงผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 2 โรงเรียน และแจกแบบสอบถามด้วยตนเองในระดับชั้นที่มีรายชื่อนักเรียนที่ผ่านโครงการ โดยประสานงานกับครูผู้สอน และครูประจำชั้น

ฉบับที่ 4 เป็นแบบสอบถาม ผู้ปกครอง จำนวน 60 คน โดยการติดต่อประสานงานกับครูประจำชั้น นัดหมายผู้ปกครองนักเรียนในวันพบผู้ปกครองก่อนสอบ โดยให้ครูเป็นผู้ช่วยในการแจกแบบสอบถาม

ฉบับที่ 5 เป็นแบบสอบถาม ครูประจำชั้น จำนวน 4 คน โดยการแจกแบบสอบถามด้วยตนเองและรอเก็บข้อมูลในวันเดียวกัน

ฉบับที่ 6 เป็นแบบสอบถาม ใ้กับ ครูอาจารย์ จำนวน 4 คน โดยการแจกแบบสอบถามด้วยตนเองและรอเก็บข้อมูลในวันเดียวกัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกได้ตามลักษณะของเครื่องมือ ดังนี้

1. ข้อมูลจากแบบสอบถาม เมื่อผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนแล้ว นำแบบสอบถาม มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มากำหนดค่าน้ำหนักคะแนน

ประเมินให้ มากที่สุด ให้คะแนน 5

ประเมินให้ มาก ให้คะแนน 4

ประเมินให้ ปานกลาง ให้คะแนน 3

ประเมินให้ น้อย ให้คะแนน 2

ประเมินให้ น้อยที่สุด ให้คะแนน 1

เมื่อให้คะแนนตามน้ำหนักแล้ว นำไปคำนวณหาค่าคะแนนเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ คำนวณด้วย โปรแกรมสำเร็จรูป ทางสถิติ SPSS /PC+

(statistical package for social sciences) และนำผลการคำนวณที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

นำค่าเฉลี่ยที่ได้จากการวิเคราะห์ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อใช้ในการแปลความหมาย

2. ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ นำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) และแสดงผลเป็นคำร้อยละ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินโครงการรณรงค์เพื่อป้องกันยาเสพติดในโรงเรียน สังกัดเทศบาลตำบลแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ คำร้อยละ คะแนนเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ , 2538, หน้า 73) ดังนี้

1. หาค่าเฉลี่ย

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

2. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

$$SD = \sqrt{\frac{n\sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	SD	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง